

EL SISTEMA CONTRAATACA: CAPITALISME PER ALS POBRES, SOCIALISME PER ALS RICS

Després d'uns mesos de crisi financera sense precedents, que es posava de relleu de forma dramàtica en la majoria de les borses i mercats financers dels centres capitalistes, els bancs centrals i els estats de la UE i els EUA reaccionen. Davant la possibilitat de col·lapse del sistema financer mundial, els màxims representants de l'interés col·lectiu de la classe capitalista mundial han aconseguit coordinar una iniciativa històrica per tal de superar la situació potencialment més crítica que ha conegut l'economia en els darrers 70 anys.

Quina és la seua proposta? Rescatar amb diners públics els diversos sistemes bancaris i mercats financers nacionals, per tal de reestructurar el mercat mundial. En els darrers mesos, el Banc Central Europeu, però sobretot la Reserva Federal nord-americana ja havien injectat periòdicament diners als bancs, però aquestes injeccions no s'han traduït precisament en millores de la situació econòmica. Al contrari, en les darreres setmanes tots els indicadors havien patit davallades històriques que presagiaven el col·lapse d'aquest sistema financer. El problema bàsic és que davant la por generalitzada i la manca de confiança, els bancs i altres institucions de crèdit no es prestaven entre ells per por que aquests préstecs no pogueren retornar-se. Per tant, els préstecs es desviaven a l'especulació en determinats actius o servien per tractar de garantir l'estabilitat de bancs, caixes i altres institucions.

Però el sistema capitalista, en fases d'expansió financera, necessita dels préstecs permanentment. Cada euro, cada dòlar ha de ser prestat una i una altra vegada, entre bancs, a les empreses, als consumidors... Només així la bombolla pot seguir inflant-se i garantint el creixement econòmic (que es basa, en gran part, en el crèdit, en els préstecs que permeten el consum de la producció d'avui i la inversió, és a dir, la producció de demà).

Però com molts experts han estat advertint des de fa temps, el problema financer no és de liquiditat, de manca de diners. El problema estaria més bé relacionat amb la confiança: si els diners estan, però no hi ha la confiança suficient per prestar-los, els mercats financers es paralitzen, la bombolla de l'especulació perd aire a tota velocitat. Gran part del consum no es pot satisfer, la inversió es paralitza i els problemes bancaris augmenten, perquè cap préstec permet tapar temporalment els forats dels deutes i les pèrdues.

El que pretén aquesta nova maniobra és, doncs, d'una banda injectar diners, liquiditat i fer-ho d'una manera coordinada, per tal que aquests diners no puguin fugir a altres mercats en forma d'especulació i beneficis ràpids; però també restablir la confiança generalitzada en un sistema que ens ha mostrat els seus perills en les darreres setmanes. El que plantegen els diferents governs occidentals és comprar gran part de les accions dels bancs, assegurar els seus dipòsits o comprar-los part dels seus productes tòxics, és a dir, compensar els bancs pels seus errors, per la situació crítica a què l'ambició dels especuladors ens ha portat.

En gran part dels casos es tracta de nacionalitzacions. Allò que els *media*, els intel·lectuals, els empresaris i polítics d'Europa i els EUA han criticat en tantíssimes ocasions quan moviments o governs antiimperialistes ho posaven en pràctica (sobretot, en els darrers temps, a Veneçuela i Bolívia); allò que quan no convenia als interessos de les grans transnacionals occidentals era un signe de totalitarisme, de comportaments dictatorials, d'expropiacions i robatoris o de potencial catàstrofe econòmica, es converteix avui en la recepta occidental per resoldre una crisi financera que és fruit del mateix funcionament del capitalisme europeu i nord-americà. Hi ha però una diferència essencial: les nacionalitzacions criticables són aquelles que pretenen (probablement sense aconseguir-ho de forma completa) socialitzar els beneficis; mentre que la nacionalització de bancs que proposa Europa, liderada ara per Londres, és la socialització de les pèrdues d'unes activitats que durant anys han suposat enormes beneficis personals per als grans capitalistes, inversors i especuladors.

Mentrestant, els grans directius de la banca i les grans fortunes d'Europa i els EUA segueixen constituint xifres astronòmiques, quan l'atur, la precarietat i les ofensives contra els treballadors pareixen concentrar la màxima agressivitat del neoliberalisme en els darrers anys.

Els estats espanyol i francès destinaran respectivament 100.000 i 360.000 milions d'euros per ajudar els bancs i assegurar els dipòsits (és a dir, en garantir la confiança i cobrir les pèrdues dels bancs), mentre els serveis socials, la sanitat i l'ensenyament es deterioren constantment; mentre permeten que milers de treballadors siguin condemnats a l'atur (com en el cas de Nissan, SEAT i Ford al nostre país, per posar només alguns exemples molt coneguts), quan no deportats per les noves lleis dels governs Sarkozy i Zapatero i per la Directiva europea de la vergonya. No cal recordar d'on provenen aquests diners: són part dels fruits del nostre treball. Siga en forma d'impostos sobre el treball i la renda, sobre el consum (IVA i altres) o, fins i tot, sobre el benefici empresarial (que no deixa de ser també el fruit del treball de milers de treballadores), és la classe treballadora la que està condemnada a pagar la seua crisi financera. Més encara si tenim en compte que a l'estat espanyol, en els darrers anys de govern del PSOE, l'Impost sobre Societats (el que afecta a la majoria d'empreses i, sobretot, a les més grans) s'ha reduït, i la participació total dels impostos sobre el capital en els ingressos del sector públic ha baixat; tot això mentre el conjunt de la riquesa es decantava encara més cap a les empreses (ja que la participació dels salaris ha baixat i la del capital ha augmentat, pel que fa al PIB).

Tanmateix, aquest grandíssim esforç econòmic, que una vegada més es carrega sobre les esquenes del poble treballador, no és suficient per resoldre l'actual situació de crisi mundial. Pot resoldre temporalment el problema de la confiança, sí, i això probablement suavitzaria durant un temps la situació de caiguda lliure de les borses i les fallides i tancaments de grans bancs o asseguradores. Però allò que no es pot ignorar és que la manca de confiança que ha paralytat les operacions financeres és un element endogen, pertanyent al mateix món financer. Però la bombolla especulativa, el crèdit i les operacions borsàries tenen, en darrera instància, un nucli que és l'economia real i és ací on el capitalisme troba dificultats vertaderament complexes i que no es superaran fàcilment.

El neoliberalisme, en tant que ofensiva capitalista a escala mundial, en tant que resultat també de la darrera gran crisi econòmica, en tant que ideologia, ha acabat generant les condicions que ara tenen el seu reflex en el món financer.

- El militarisme ha portat a un endeutament sense precedents en la història dels Estats Units (actualment i des de fa anys, el país amb més deute extern de tot el món) i no ha aconseguit resoldre els problemes de governabilitat global, sinó que n'ha generat de nous i ha obert espais per a l'avenç de moviments transformadors (especialment a l'Amèrica Llatina). Tot això, conjuntament, ha contribuït a erosionar de forma contundent l'hegemonia mundial dels EUA, fins a un punt de no retorn. L'ofensiva des dels centres de poder capitalista cap als pobles de la perifèria del sistema mundial, l'essència del neoliberalisme com a estratègia geopolítica, ha fracassat a pesar dels seus enormes costos a la humanitat (guerra, tortura, mort, destrucció econòmica i també inversió de recursos que podien haver-se destinat a d'altres propòsits).
- La destrucció de l'estat del benestar, la protecció social i, sobretot, l'organització dels treballadors, del seu sentiment de classe, ha estat un èxit, tot i topar amb fortes resistències i moltíssims casos en què la dignitat obrera ha pogut fer front a tots els atacs i adversitats. Aquesta ofensiva continua, com demostren les darreres directives europees (la de les 65 hores i la de retorn d'immigració) que, a pesar de la seua contundència, encara no han trobat una resposta a l'alçada de les circumstàncies. Tanmateix, la precarització, la reducció dels salaris i les rendes reals que aquesta ofensiva històrica ha ocasionat (aprofitant fenòmens com la immigració i la creació d'un exèrcit de reserva vertaderament mundial, combinant-la amb deslocalitzacions i subcontractació), units al foment del consumisme i a l'expansió del crèdit necessària per satisfer-lo han bloquejat també el sistema. Milers de treballadors s'han endeutat moltíssim i amb les baixes rendes que perceben actualment no sols no poden mantenir el nivell de vida a què el consumisme ens havia acostumat (i per tant, no es pot absorbir tota la producció destinada al món occidental), sinó que no poden garantir el retorn dels préstecs i això provoca la fallida del sistema financer. Pensem, per exemple, que aproximadament un milió de persones seran desnonades als Estats Units durant l'any 2008 (comptant les 650.000 que ja ho han estat en els primers 9 mesos de l'any).
- La crisi energètica, definida per l'esgotament accelerat de les reserves mundials de cru, per la recuperació parcial del control sobre els recursos energètics d'un bon nombre d'estats productors (que fan pujar els preus per redistribuir els fluxos de riquesa mundial que històricament els han perjudicat i encara els perjudiquen), per l'ascens sense aturador de la societat motoritzada, urbanitzada i electrificada, i per últim, per l'especulació que conjunturalment ha fugit de les activitats immobiliàries i financeres convencionals per refugiar-se en uns preus del petroli i uns beneficis de les grans petrolieres molt creixents.
- La crisi alimentària, que és la prova més irrefutable de la injustícia estructural del capitalisme i que afecta de forma directa i tràgica més d'un miler de persones, fins i tot a l'interior de les economies més riques. Provocada per l'ambició sense límits de les grans empreses de *l'agrobusiness*, per efectes indirectes de la crisi energètica (producció d'agrocombustibles i pujada dels

preus del transport), per l'especulació també amb aliments i per una distribució mundial de la riquesa que no pot ser més desequilibrada i excloent. La crisi alimentària és probablement un dels llasts més importants per al futur del capitalisme, no sols per les dificultats econòmiques que se'n puguin derivar, sinó essencialment per les possibilitats de crisi social i/o ruptura política en molts països del món, especialment a l'Àfrica i l'Amèrica Llatina.

- La crisi ecològica, que condemna el conjunt de la humanitat a conviure cada any amb les catàstrofes naturals que, a més del seu evident contingut en sofriment humà (que l'espectacle converteix en productes rendibles), suposa enormes traves per a l'estabilitat i el creixement del sistema econòmic. Aquesta crisi és conseqüència de l'enorme voracitat del capitalisme que la reacció neoliberal ha accentuat en les darreres tres dècades.

Així doncs, i a l'espera de les anàlisis que la resta d'organitzacions de l'esquerra anticapitalista realitzen sobre la urgència de l'actual conjuntura, des de Maulets, el jovent independentista i revolucionari volem emfasitzar la importància de l'actual moment d'ofensives i retallades de drets, però també de feblesa dels principals fonaments sobre els que s'ha sustentat l'actual sistema de dominació. És el moment de treballar des de la unitat, però també des de l'autonomia i l'acció directa dels diferents col·lectius per convertir aquesta crisi en un parany irreversible per al capitalisme i la injustícia globalitzada. Si l'esquerra real no aprofita aquest context per avançar en la construcció d'una nova correlació de forces i de múltiples alternatives a les relacions socials existents, la reacció de la classe capitalista mundial tindrà efectes vertaderament catastròfics. De moment, ja hem començat a pagar la seua crisi financera.

Capitalisme per als pobres, socialisme per als rics és el que ens ofereixen els estats, els *media* i els bancs centrals. La socialització de les pèrdues i la privatització i concentració dels beneficis, dels fruits del nostre treball i de la nostra precarietat.

L'horitzó només pot ser de lluita aferrissada. La unitat d'acció i el combat en tots el fronts és l'única eixida.

No pagarem les seues crisis! Canya al capital!

**Maulets, el jovent independentista revolucionari
Països Catalans, octubre de 2008**